

การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังในภาคตะวันออก

Test and Development Technology of Casava Production in the Eastern Region

พินิจ กัลยาศิลปิน^{1/} นพดล แคงพวง^{2/}

จรรยา จารุเนตร^{1/} ประเวศน์ ศิริเดช^{1/}

ชูชาติ วัฒนธรรม^{2/} สุเมธ พากเพียร^{2/} วุฒิ นิพนธ์กิจ^{1/}

บทคัดย่อ

การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังในภาคตะวันออก ปี 2551-2553 มีการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมาย 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ปราจีนบุรี และสระแก้ว โดยดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ ปัญหาที่สำคัญที่พบ คือ การเข้าถึงแหล่งความรู้ในการผลิตมันสำปะหลัง การขาดแคลนแหล่งพันธุ์ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง การระบาดของโรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ มีการทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลัง เพื่อให้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาในพื้นที่ และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังของกรมวิชาการเกษตรให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ และมีการกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร ผลการดำเนินงาน การทดสอบพันธุ์มันสำปะหลังในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดจันทบุรี และสระแก้ว พบว่า มันสำปะหลังพันธุ์ระยะ 9 ให้ผลผลิตหัวสดและเบอร์เซ็นต์เบ่งสูงสุด ทำให้มีรายได้สูง 4,180 บาท/ไร่ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนรายได้ต่อการลงทุน (BCR) พบว่าเบ่งทดสอบพันธุ์มีค่า BCR เท่ากับ 2.90 และเบ่งเกษตรกรมีค่า BCR เท่ากับ 1.90 พื้นที่เป้าหมายจังหวัดสระแก้ว มีพันธุ์เกษตรกร 50 เม็ดเก็บเกี่ยวที่อายุ 10 เดือน ให้ผลผลิตหัวสดสูงสุด และพันธุ์ระยะ 11 ให้เบอร์เซ็นต์เบ่งสูงสุด การทดสอบการใส่ปุ๋ยตามวิธีการของกรมวิชาการเกษตร (มูลไกร่องพื้นอัตรา 1 ตันต่อไร่ และใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่) กับวิธีของเกษตรกร วิธีการของกรมวิชาการเกษตร ให้ผลตอบแทนสูงสุด เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดเพลี้ยเบ่งในมันสำปะหลังเกษตรกรให้การยอมรับและนำไปปฏิบัติตาม การถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรที่ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้กับแปลงมันสำปะหลังของเกษตรกร สำหรับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายที่ผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง สามารถทำเบ่งขยายพันธุ์ มันสำปะหลังไว้ใช้เองได้ และมีการกระจายพันธุ์ให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้

^{1/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี

^{2/} สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6